

ZASADY OCENIANIA ROZWIĄZAŃ ZADAŃ

na podstawie wymagań egzaminacyjnych określonych w załączniku nr 2 do rozporządzenia
Ministra Edukacji i Nauki z dnia 16 grudnia 2020 r. (Dz.U. poz. 2314)

Próbna Matura z OPERONEM

Język niemiecki **Poziom podstawowy** **2021/2022**

Rozumienie ze słuchu

Zadanie 1.

Wymagania ogólne	Zadanie	Wymagania szczegółowe	Poprawna odpowiedź
II. Rozumienie wypowiedzi. <i>Zdający rozumie proste, typowe wypowiedzi ustne, artykułowane wyraźnie, w standardowej odmianie języka [...].</i>	1.1.	2.3) Zdający znajduje w tekście określone informacje.	R
	1.2.		R
	1.3.		R
	1.4.		F
	1.5.		F

Zadanie 2.

Wymagania ogólne	Zadanie	Wymagania szczegółowe	Poprawna odpowiedź
II. Rozumienie wypowiedzi. <i>Zdający rozumie proste, typowe wypowiedzi ustne, artykułowane wyraźnie, w standardowej odmianie języka [...].</i>	2.1.	2.4) Zdający określa intencje nadawcy/autora tekstu.	E
	2.2.		B
	2.3.		C
	2.4.		D

Zadanie 3.

Wymagania ogólne	Zadanie	Wymagania szczegółowe	Poprawna odpowiedź
II. Rozumienie wypowiedzi. <i>Zdający rozumie proste, typowe wypowiedzi ustne, artykułowane wyraźnie, w standardowej odmianie języka [...].</i>	3.1.	2.3) Zdający znajduje w tekście określone informacje.	B
	3.2.	2.1) Zdający określa główną myśl tekstu.	B
	3.3.	2.5) Zdający określa kontekst wypowiedzi.	C
	3.4.	2.3) Zdający znajduje w tekście określone informacje.	C
	3.5.	2.4) Zdający określa intencje nadawcy/autora tekstu.	C
	3.6.	2.3) Zdający znajduje w tekście określone informacje.	B

Rozumienie tekstów pisanych

Zadanie 4.

Wymagania ogólne	Zadanie	Wymagania szczegółowe	Poprawna odpowiedź
II. Rozumienie wypowiedzi. <i>Zdający rozumie [...] proste wypowiedzi pisemne [...].</i>	4.1.	3.2) Zdający określa główną myśl poszczególnych części tekstu.	E
	4.2.		F
	4.3.		A
	4.4.		C

Zadanie 5.

Wymagania ogólne	Zadanie	Wymagania szczegółowe	Poprawna odpowiedź
II. Rozumienie wypowiedzi. <i>Zdający rozumie [...] proste wypowiedzi pisemne [...].</i>	5.1.	3.4) Zdający określa intencje nadawcy/autora tekstu.	C
	5.2.	3.1) Zdający określa główną myśl tekstu.	B
	5.3.	3.3) Zdający znajduje w tekście określone informacje.	C

Zadanie 6.

Wymagania ogólne	Zadanie	Wymagania szczegółowe	Poprawna odpowiedź
II. Rozumienie wypowiedzi. <i>Zdający rozumie [...] proste wypowiedzi pisemne [...].</i>	6.1.	3.3) Zdający znajduje w tekście określone informacje.	B
	6.2.		D
	6.3.		A
	6.4.		D
	6.5.	3.1) Zdający określa główną myśl tekstu.	C

Zadanie 7.

Wymagania ogólne	Zadanie	Wymagania szczegółowe	Poprawna odpowiedź
II. Rozumienie wypowiedzi. <i>Zdający rozumie [...] proste wypowiedzi pisemne [...].</i>	7.1.	3.6) Zdający rozpoznaje związki pomiędzy poszczególnymi częściami tekstu.	D
	7.2.		A
	7.3.		C

Znajomość środków językowych

Zadanie 8.

Wymagania ogólne	Zadanie	Wymagania szczegółowe	Poprawna odpowiedź
I. Znajomość środków językowych. <i>Zdający posługuje się w miarę rozwiniętym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) [...].</i>	8.1.	1. Zdający posługuje się w miarę rozwiniętym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) [...].	C
	8.2.		B
	8.3.		C
	8.4.		A
	8.5.		A

Zadanie 9.

Wymagania ogólne	Zadanie	Wymagania szczegółowe	Poprawna odpowiedź
I. Znajomość środków językowych. <i>Zdający posługuje się w miarę rozwiniętym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) [...].</i>	9.1.	1. Zdający posługuje się w miarę rozwiniętym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) [...].	B
	9.2.		B
	9.3.		A
	9.4.		A
	9.5.		C

Schemat punktowania w zadaniach od 1. do 9.

1 pkt – poprawna odpowiedź

0 pkt – niepoprawna odpowiedź albo brak odpowiedzi

Wypowiedź pisemna

Zadanie 10.

Po kilkumiesięcznym lockdownie wracasz do szkoły. W e-mailu do koleżanki z Niemiec:

- opisz swoje emocje związane z powrotem do szkoły;
- poinformuj, jak przebiegała u ciebie nauka zdalna;
- wyraż swoją opinię na temat skuteczności zdalnego nauczania;
- zapytaj koleżankę o jej doświadczenia związane ze zdalnym nauczaniem.

Rozwiń swoją wypowiedź w każdym z czterech podpunktów, pamiętając, że jej długość powinna wynosić od 80 do 130 słów (nie licząc słów, które są podane). Oceniana jest umiejętność pełnego przekazania informacji (4 punkty), spójność i logika wypowiedzi (2 punkty), bogactwo językowe (2 punkty) oraz poprawność językowa (2 punkty). Podpisz się jako XYZ.

Wymagania ogólne

- I. Znajomość środków językowych. Zdający posługuje się w miarę rozwiniętym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) [...].
- III. Tworzenie wypowiedzi. Zdający samodzielnie formułuje krótkie, proste, zrozumiałe wypowiedzi [...] pisemne.
- IV. Reagowanie na wypowiedzi. Zdający reaguje w sposób zrozumiały, adekwatnie do sytuacji komunikacyjnej [...] pisemnie [...].

Wymagania szczegółowe

1. Zdający posługuje się w miarę rozwiniętym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) [...].
5. Zdający tworzy krótkie, proste i zrozumiałe wypowiedzi pisemne:
- 5.3) przedstawia fakty z przeszłości i teraźniejszości;
- 5.5) przedstawia opinie swoje i innych osób;
- 7.2) uzyskuje i przekazuje informacje i wyjaśnienia;
- 7.5) wyraża swoje opinie i życzenia, pyta o opinie [...] innych;
- 7.7) wyraża emocje.

Każda wypowiedź jest oceniana przez egzaminatora w następujących kryteriach:

- treść,
- spójność i logika wypowiedzi,
- zakres środków językowych,
- poprawność środków językowych.

Treść

W ocenie treści bierze się najpierw pod uwagę, do ilu podpunktów z polecenia zdający odniósł się w swojej wypowiedzi, a następnie, ile z tych podpunktów rozwinął w zadowalającym stopniu. Za wypowiedź przyznaje się od 0 do 4 punktów, zgodnie z poniższą tabelą.

Do ilu elementów zdający się odniósł?	Ile elementów rozwinął?				
	4	3	2	1	0
4	4 pkt	4 pkt	3 pkt	2 pkt	2 pkt
3		3 pkt	3 pkt	2 pkt	1 pkt
2			2 pkt	1 pkt	1 pkt
1				1 pkt	0 pkt
0					0 pkt

Dla przykładu, za wypowiedź zdającego, który odniósł się do 2 podpunktów i oba rozwinął, przyznaje się 2 punkty.

Uwagi dodatkowe dotyczące oceniania treści

1. W ocenie treści egzaminator kieruje się:

- nadrzędnymi ustaleniami dotyczącymi sposobu oceniania wypowiedzi podanymi w punktach 2–18 poniżej oraz przyjętymi w danej sesji egzaminacyjnej dla konkretnego zadania;
- w przypadku wątpliwości, rozważeniem następujących kwestii:
 - w jakim stopniu jako czytelnik czuje się poinformowany w zakresie kluczowego elementu danego podpunktu z polecenia?
 - w jaki sposób zdający realizuje dany podpunkt?, np. za pomocą ilu zdań i jakich?, za pomocą ilu czasowników/określników?, jak złożona jest wypowiedź?, jak wiele szczegółów przekazuje? itp.

2. Należy uznać, że zdający nie odniósł się do podpunktu polecenia, jeśli

- nie realizuje tego podpunktu,
- realizuje go w sposób niekomunikatywny.

3. Należy uznać, że zdający **odniósł się** do danego podpunktu polecenia, jeśli

- realizuje go w sposób komunikatywny, ale w minimalnym stopniu,
 - rozbudowuje minimalną realizację podpunktu o dodatkową, komunikatywną informację.
4. Należy uznać, że zdający rozwinął dany podpunkt polecenia, jeśli odniósł się do niego w sposób bardziej szczegółowy, tzn. w realizacji podpunktu można wyodrębnić

- przynajmniej trzy komunikatywne, minimalne odniesienia,
- jedno lub dwa bardziej rozbudowane, komunikatywne odniesienia.

5. W przypadku podpunktów polecenia, które składają się z dwóch członów:

- jeśli zdający w minimalnym stopniu nawiązał do jednego członu, a drugiego nie zrealizował, należy uznać, że odniósł się do danego podpunktu;
- jeśli zdający nawiązał do obydwu członów w minimalnym stopniu, należy uznać, że odniósł się do danego podpunktu;
- jeśli zdający rozbudował swoją wypowiedź tylko w zakresie jednego członu, a drugiego nie zrealizował, należy uznać, że odniósł się do danego podpunktu;
- jeśli zdający odniósł się do obydwu członów i przynajmniej jeden z nich przedstawił w sposób bardziej szczegółowy, to należy uznać, że rozwinął wypowiedź.

6. Wyrażenia takie jak: *Sitten und Bräuche* są traktowane jako jedno odniesienie się do podpunktu polecenia.

7. Realizacja podpunktu polecenia przy pomocy wyrażen synonimicznych lub wzajemnie wykluczających się słów/wyrażen, lub przy pomocy równorzędnych słów odnoszących się do jednego aspektu, jest traktowana jako jedno odniesienie.
8. Realizacja podpunktu polecenia przy pomocy co najmniej trzech słów/wyrażen odnoszących się do różnych aspektów jest uznawana za podpunkt rozwinięty.
9. Zaimki oraz pospolite modyfikatory występujące przed przymiotnikiem lub przysłówkiem (np. bardzo, dość, trochę) nie są traktowane jako kolejne odniesienie do danego podpunktu polecenia.
10. Nazwy własne nie są traktowane jako kolejne odniesienie do danego podpunktu polecenia, chyba że w wyraźny sposób wnoszą dodatkowe informacje.
11. Realizację poszczególnych podpunktów polecenia ocenia się w całej wypowiedzi; odniesienia do tego samego podpunktu polecenia mogą wystąpić w różnych częściach pracy.
12. Ten sam fragment tekstu nie może być traktowany jako realizacja dwóch różnych podpunktów polecenia.
13. Dopuszczalna jest sytuacja, w której zdający traktuje poszczególne podpunkty polecenia jak zadawane pytania i tworzy wypowiedź poprzez odpowiadanie na te pytania bez przywoływania wszystkich elementów z polecenia (= wprowadzenie oraz 4 podpunkty). Wypowiedź taka nosi cechy interakcji w formie pisemnej. Taka realizacja polecenia nie prowadzi do obniżenia punktacji za treść; może natomiast skutkować obniżeniem punktacji za spójność i logikę wypowiedzi. To, że zdający nie musi przywoływać wszystkich elementów z polecenia, nie oznacza, że może pominąć kluczowe elementy tego podpunktu.
14. Jeżeli zdający realizuje podpunkt polecenia w sposób niestandardowy, taki, że budzi wątpliwości, wówczas wymagany jest w wypowiedzi element, który wskazuje, że ta informacja dotyczy danego podpunktu i jest logicznie uzasadniona.
15. Jeżeli zdający realizuje podpunkt polecenia, ale komunikacja jest znacznie zaburzona na skutek użycia niewłaściwej struktury leksykalnej i/lub gramatycznej, taka wypowiedź kwalifikowana jest na poziom niższy (podpunkt rozwinięty traktowany jest jako podpunkt, do którego zdający tylko odniósł się, a podpunkt, do którego zdający odniósł się, jako podpunkt nieujęty).
16. Dopuszcza się udzielenie przez zdającego wymijającej odpowiedzi, np. *Nie wiem, kiedy...* / *Nie wiem, co...* / *Nie wiem, dlaczego...*, jeżeli odpowiedź taka spełnia warunki polecenia. Nie akceptuje się odpowiedzi nienaturalnych w danej sytuacji komunikacyjnej.
17. Jeżeli zdający realizuje kluczowy fragment wypowiedzi w języku polskim, uznaje się realizację podpunktu polecenia za niekomunikatywną.
18. Jeżeli zdający używa języka polskiego we fragmencie wypowiedzi, który nie jest kluczowy do realizacji polecenia, fragment w języku polskim nie jest brany pod uwagę w ocenie treści.

Przykładowe realizacje poszczególnych punktów polecenia:

Nie odniósł się	Odniósł się	Odniósł się i rozwinął
– opisz swoje emocje związane z powrotem do szkoły		
Ich habe jetzt viel Freizeit.	Ich habe Angst vor der Rückkehr in die Schule.	Ich habe Angst vor der Rückkehr in die Schule, denn die Lehrer können uns jetzt viel strenger benoten.
– poinformuj, jak przebiegała u ciebie nauka zdalna		
Ich habe viel ferngesehen.	Bisher hat der Unterricht nur 30 Minuten gedauert.	Bisher hat der Unterricht nur 30 Minuten gedauert. Die Lehrer haben für uns Arbeitsblätter mit Aufgaben vorbereitet und wir mussten die Aufgaben selbst lösen.
– wyraż swoją opinię na temat skuteczności zdalnego nauczania		
Ich habe keine Freunde getroffen.	Manche Schüler haben nichts gelernt.	Manche Schüler haben nichts gelernt. Aber ich war diszipliniert, habe alle Aufgaben gemacht und dabei viel gelernt. Für mich war der Unterricht ziemlich effektiv.
– zapytaj koleżankę o jej doświadczenia związane ze zdalnym nauczaniem		
Wie geht es dir?	Und wie war der Fernunterricht bei dir?	Und wie war der Fernunterricht bei dir? Ihr geht schon länger in die Schule? Sind die Lehrer jetzt strenger als früher?

Spójność i logika wypowiedzi

W ocenie spójności bierze się pod uwagę, czy i w jakim stopniu tekst funkcjonuje jako całość dzięki jasnym powiązaniom (np. leksykalnym, gramatycznym) wewnątrz zdań oraz między zdaniami/akapitami tekstu. W ocenie logiki wypowiedzi bierze się pod uwagę, czy i w jakim stopniu wypowiedź jest klarowna (np. czy nie jest jedynie zbiorem przypadkowo zebranych myśli).

2 pkt	wypowiedź jest w całości lub w znacznej większości spójna i logiczna zarówno na poziomie poszczególnych zdań, jak i całego tekstu
1 pkt	wypowiedź zawiera usterki w spójności/logice na poziomie poszczególnych zdań oraz/lub całego tekstu
0 pkt	wypowiedź jest w znacznej mierze niespójna/nielogiczna; zbudowana jest z trudnych do powiązania w całość fragmentów

Uwagi dodatkowe

1. W ocenie spójności należy rozważyć poziom spójności tekstu, zarówno na poziomie poszczególnych zdań, jak i całego tekstu, w stosunku do jego długości. Jedna bądź dwie usterki w dłuższym tekście to nie to samo, co jedna bądź dwie usterki w spójności w tekście bardzo krótkim.

Nie należy jednak bezpośrednio przeliczać liczby usterek na odpowiednią liczbę punktów.

2. Zaburzenie spójności i/lub logiki może wynikać na przykład z:

- braku połączenia tekstu piszącego z podanym początkiem;
- braku połączenia między częściami tekstu; odwoływanie się do czegoś, co nie jest wcześniej wspomniane;
- nieuzasadnionego użycia czasowników w różnych czasach gramatycznych („przeskakiwania” z jednego czasu gramatycznego na inny);
- błędów językowych i/lub ortograficznych, które powodują, że odbiorca gubi się, czytając tekst;
- poważnych zakłóceń komunikacji w tekście w wyniku błędów językowych;
- braku logiki w tekście, np. przytoczenia argumentu, który jest sprzeczny z ogólnie przyjętymi zasadami rozumowania (jeśli nie ma w pracy żadnego uzasadnienia/kontekstu, który tłumaczyłby taką właśnie realizację danego podpunktu).

3. Zdający nie musi realizować podpunktów polecenia w kolejności, w jakiej są wymienione w zadaniu. Sama zmiana kolejności nie może być podstawą do obniżenia punktacji za spójność i logikę wypowiedzi.

4. Brak podziału na akapity nie prowadzi automatycznie do obniżenia punktacji za spójność i logikę wypowiedzi.

5. Brak powiązania między rozwinięciem napisanym przez zdającego, a zdaniem wprowadzającym i/lub kończącym podanym w arkuszu może być podstawą do obniżenia punktacji za spójność i logikę wypowiedzi.

5. Jeżeli w pracy nie są zaznaczone żadne błędy w spójności/logice, należy przyznać 2 punkty w tym kryterium.

7. Jako usterki w spójności/logice egzaminator oznacza te fragmenty, w których gubi się, czytając tekst. Błędy językowe i ortograficzne mogą powodować zaburzenie spójności i logiki, ale wiele zależy od kontekstu wypowiedzi. Ten sam błąd może w mniejszym lub większym stopniu zaburzać zrozumienie tekstu. Może on wpływać na ocenę spójności i logiki i/lub przekazania komunikatu.

8. Błędy logiczne mogą często wynikać z niewystarczającego kontekstu w treści pracy, braku kluczowego elementu do uzasadnienia stwierdzenia, które samo w sobie jest sprzeczne z zasadami logiki.

9. Słowa napisane po polsku lub w języku innym niż język egzaminu egzaminator zaznacza jako błędy w spójności, jeśli w znacznym stopniu utrudniają zrozumienie komunikatu. Jeśli komunikacja nie jest zaburzona, podkreśla je jedynie jako błędy językowe.

10. Jeśli praca (lub jej obszerne fragmenty) jest w znacznej większości niespójna/niekomunikatywna/niezrozumiała dla odbiorcy, egzaminator może zaznaczyć całość pracy (lub dany fragment) „pionową falą” na marginesie i nie podkreślać poszczególnych zaburzeń. Jednocześnie w takiej pracy oznacza się błędy językowe.

Zakres środków językowych

W ocenie zakresu środków językowych bierze się pod uwagę zróżnicowanie struktur leksykalno-gramatycznych użytych w wypowiedzi.

2 pkt	zadowalający zakres środków językowych; oprócz środków językowych o wysokim stopniu pospolitości w wypowiedzi występuje kilka precyzyjnych sformułowań
1 pkt	ograniczony zakres środków językowych; w wypowiedzi użyte są głównie środki językowe o wysokim stopniu pospolitości
0 pkt	bardzo ograniczony zakres środków językowych; w wypowiedzi użyte są wyłącznie najprostsze środki językowe

1. Zadowalający zakres środków językowych odnosi się do środków leksykalno-gramatycznych, ujętych w zakresie struktur w *Informatorze*, których znajomości można oczekiwać od absolwenta szkoły ponadgimnazjalnej na poziomie B1.

2. Pod pojęciem „precyzyjne sformułowania” rozumie się wyrażanie myśli z wykorzystaniem słownictwa swobodnego dla tematu i unikanie wyrazów oraz struktur o wysokim stopniu pospolitości, takich jak: *miły, interesujący, fajny*. W precyzji wyrażania myśli mieści się również charakterystyczny dla danego języka sposób wyrażania znaczeń, np. stosowanie typowych dla danego języka związków wyrazowych oraz struktur gramatycznych precyzyjnie pasujących do danej sytuacji komunikacyjnej.

Poprawność środków językowych

W ocenie poprawności środków językowych bierze się pod uwagę błędy gramatyczne, leksykalne i ortograficzne oraz ich wpływ na komunikatywność wypowiedzi.

2 pkt	– brak błędów – nieliczne błędy niezakłcające komunikacji lub sporadycznie zakłcające komunikację
1 pkt	– liczne błędy niezakłcające komunikacji lub czasami zakłcające komunikację – bardzo liczne błędy niezakłcające komunikacji
0 pkt	– liczne błędy często zakłcające komunikację – bardzo liczne błędy czasami lub często zakłcające komunikację

W ocenie poprawności środków językowych bierze się pod uwagę orientacyjny stosunek liczby błędów do długości tekstu stworzonego przez zdającego (nie ma potrzeby liczenia wyrazów i błędów). „Liczne” błędy w przypadku tekstu bardzo krótkiego to nie to samo, co „liczne” błędy w przypadku tekstu dłuższego.